



**ДИРЕКТИВА 2010/31/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 19 май 2010 година

**относно енергийните характеристики на сградите
(преработена версия)**

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите в рамките на Съюза, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи—ефективност.
2. Настоящата директива определя изисквания по отношение на:
 - а) общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и обособени части от сгради;
 - б) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови сгради и обособени части от сгради;
 - в) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на:
 - i) съществуващи сгради, обособени части от сгради и сградни компоненти, които подлежат на основен ремонт;
 - ii) сградни компоненти, които съставляват част от външните ограждащи елементи на сградата и които оказват съществено въздействие върху енергийните характеристики на тези елементи, когато бъдат модернизирани или подменени; и
 - iii) технически сградни инсталации без оглед на това кога са монтирани, подменени или модернизирани;
 - г) националните планове за увеличаване на броя на сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия;
 - д) енергийното сертифициране на сгради или обособени части от сгради;
 - е) редовната инспекция на отоплителните и климатичните инсталации в сгради; и
 - ж) системите за независим контрол на сертификатите за енергийни характеристики и докладите от инспекциите.
3. Изискванията, предвидени в настоящата директива, представляват минимални изисквания и не са пречка за това държавите-членки да запазят или въведат по-строги мерки. Тези мерки трябва да са съвместими с Договора за функционирането на Европейския съюз. Те се нотифицират на Комисията.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „сграда“ означава конструкция със стени и покрив, в която се използва енергия за регулиране на параметрите на вътрешния въздух;

▼B

2. „сграда с близко до нулево нетно потребление на енергия“ означава сграда с много добри енергийни характеристики, определени в съответствие с приложение I. Необходимото количество енергия с близка до нулевата или с много ниска стойност следва да бъде произведено в значителна степен от възобновяеми източници на енергия, включително от възобновяеми източници на енергия, разположени на място или в близост;

▼M1

3. „техническа сградна инсталация“ означава техническо оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, вградено осветление, сградна автоматизация и управление, производство на електроенергия на място или комбинация от такива системи, включително системите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда;
- 3а. „сградна система за автоматизация и управление“ означава система, която обхваща всички продукти, софтуер и инженерни услуги, които могат да поддържат енергийно ефективно, икономично и безопасно функциониране на техническите сградни инсталации чрез автоматично управление и улесняване на ръчното управление на тези технически сградни инсталации;

▼B

4. „енергийни характеристики на сграда“ означава изчисленото или измереното количество енергия, необходимо за удовлетворяване на нуждите от енергия, свързани с обичайното използване на сградата, което включва, *inter alia*, енергия, използвана за осигуряване на отопление, охлаждане, вентилация, топла вода и осветление;
5. „първична енергия“ означава енергия от възобновяеми или невъзобновяеми източници, която не е преминала през процес на преобразуване или трансформиране;
6. „енергия от възобновяеми източници“ означава енергия от възобновяеми неизкопаеми източници на енергия, а именно вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води и биогазове;
7. „външни ограждащи елементи на сградата“ означава интегрираните компоненти на дадена сграда, които отделят вътрешната от външната среда на сградата;
8. „обособена част от сграда“ означава обособена част, етаж или апартамент в сграда, проектирани или изменени с цел да се използват самостоятелно;
9. „сграден компонент“ означава техническа сградна инсталация или компонент от външните ограждащи елементи на сградата;
10. „основен ремонт“ означава ремонт на сграда, при който:
- а) общите разходи за ремонта, свързан с корпуса на сградата или техническите сградни инсталации, са над 25 % от стойността на сградата, без стойността на земята, върху която е разположена сградата; или
 - б) ремонтът обхваща над 25 % от площта на външните ограждащи елементи на сградата.

Държавите-членки имат право на избор дали да прилагат вариант а) или б);

▼B

11. „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от Европейския комитет по стандартизация, Европейския комитет по електротехническа стандартизация или Европейския институт по стандартизация в телекомуникациите и предоставен за обществено ползване;
12. „сертификат за енергийните характеристики“ означава сертификат, признат от държавите-членки или от юридическо лице, определено от тях, който посочва енергийните характеристики на дадена сграда или обособена част от сграда, изчислени съобразно методика, приета в съответствие с член 3;
13. „комбинирано производство“ означава едновременно производство в рамките на един процес на топлинна енергия и електрическа и/или механична енергия;
14. „равнище на оптимални разходи“ означава енергийните характеристики, които водят до най-ниски разходи по време на прогнозирания икономически жизнен цикъл, като:
 - а) най-ниските разходи се определят, като се отчитат разходите за инвестиции, свързани с енергията, разходите за поддръжка и експлоатационните разходи (включително разходите за енергия и спестената енергия, категорията на съответната сграда, приходите от произведена енергия), където е приложимо, и разходите за обезвреждане, където е приложимо; и
 - б) прогнозираният икономически жизнен цикъл се определя от всяка държава-членка. Той представлява оставащият прогнозиран икономически жизнен цикъл на сграда, когато изискванията за енергийните характеристики са определени за сградата като цяло, или прогнозираният икономически жизнен цикъл на сграден компонент, когато изискванията за енергийните характеристики са определени за сградните компоненти.

Енергийните характеристики са съобразени с равнището на оптимални разходи, когато анализът на разходите и ползите, изчислени за прогнозирания икономически жизнен цикъл, дава положителен резултат;

15. „климатична инсталация“ означава комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се контролира или да може да се понижава;

▼M1

- 15а. „отоплителна инсталация“ означава комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава;
- 15б. „топлогенератор“ означава онази част от отоплителната инсталация, която произвежда полезна топлина посредством един или няколко от следните процеси:
 - а) изгаряне на горива, например в котел;
 - б) ефекта на Джаул-Ленц, протичащ в нагревателните елементи на електросъпротивителна отоплителна инсталация;
 - в) улавяне на топлина от околния въздух, от изходящ въздух от вентилация, или от вода или от земен източник на топлина посредством термопомпа;

▼ M1

15в. „склучване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат“ означава склучване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат съгласно определението в член 2, точка 27 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;

▼ B

16. „котел“ означава комбинация от котелен корпус и горелка, предназначени да подгряват течности чрез отделената при горенето топлина;
17. „полезна номинална мощност“ означава максималната топлинна мощност, изразена в kW, за която производителят е посочил и гарантирал, че се постига при продължаващо действие при спазване на указанията за ефективна работа, дадени от производителя;
18. „термопомпа“ означава машина, съоръжение или инсталация, които пренасят топлина от естествената обкръжаваща среда, като въздух, вода или почва, към сгради или промишлени съоръжения чрез обръщане на естествения топлинен поток по такъв начин, че той да протича от по-ниска към по-висока температура. За термопомпи с обръщаемо действие топлината може да се движи и от сградите към естествената обкръжаваща среда;
19. „централно отопление“ или „централно охлаждане“ означава подаване на топлинна енергия под формата на пара, топла вода или охладена течност чрез мрежа от централен производствен източник към множество сгради или други места за използване за загряване или охлаждане на помещения или процеси;

▼ M1

20. „изолирана микросистема“ означава изолирана микросистема съгласно определението в член 2, точка 27 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.

*Член 2а***Дългосрочна стратегия за саниране:****▼ M2**

1. Всяка държава членка създава дългосрочна стратегия за саниране в подкрепа на санирането на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни, за постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд до 2050 г., като улеснява разходно ефективната трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Всяка дългосрочна стратегия за саниране обхваща:

▼ M1

а) преглед на националния сграден фонд, където е уместно, въз основа на статистически извадки и очакван дял на санираните сгради през 2020 г.;

⁽¹⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

▼ M1

- б) определянето на икономически ефективни подходи за саниране, съобразени с вида сгради и климатичната зона, като се отчитат евентуалните съответни моменти за интервенция, ако има такива, в жизнения цикъл на сградата;
- в) политики и действия за насърчаване на икономически ефективно основно саниране на сгради, включително поетапно основно саниране, и в подкрепа на икономически ефективни мерки и саниране, например чрез въвеждане на незадължителна схема за паспорти за санирането на сградите;
- г) преглед на политиките и действията, насочени към сегментите от националния сграден фонд с най-лоши характеристики, дилемите на несъвместимите стимули и слабостите на пазара, и очертаване на имащите отношение действия на национално равнище, които допринасят за намаляване на енергийната бедност;
- д) политики и действия, насочени към всички обществени сгради;
- е) преглед на националните инициативи за насърчаване на интелигентните технологии и добре свързаните сгради и общности, както и на придобиването на умения и образование в секторите на строителството и енергийната ефективност; и
- ж) основана на факти преценка за очакваните икономии на енергия и ползите в по-широк смисъл, като например тези, свързани със здравето, безопасността и качеството на въздуха.

2. В своята дългосрочна стратегия за саниране всяка държава членка определя пътна карта с мерки и национално определени измерими показатели за напредъка, с оглед на дългосрочната цел за 2050 г. за намаляване на емисиите на парникови газове в Съюза с 80-95 % спрямо нивата от 1990 г., за да се осигури високо енергийно ефективен и декарбонизиран национален сграден фонд и за да се улесни разходно ефективната трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Пътната карта включва индикативни етапни цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г. и посочва как те допринасят за постигането на целите на Съюза по отношение на енергийната ефективност в съответствие с Директива 2012/27/ЕС.

3. За да подпомогнат мобилизирането на инвестиции в санирането, необходимо за изпълнение на посочените в параграф 1 цели, държавите членки улесняват достъпа до подходящи механизми за:

- а) обединяване на проекти, включително чрез инвестиционни платформи или групи, и чрез консорциуми от малки и средни предприятия, за да се създадат условия за достъп на инвеститорите и за пакетни решения за потенциалните клиенти;
- б) намаляване на възприемания риск, свързан с дейностите за повишаване на енергийната ефективност, за инвеститорите и частния сектор;
- в) използване на публично финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор или за преодоляване на специфични слабости на пазара;
- г) насочване на инвестиции към енергийно ефективен обществен сграден фонд в съответствие с насоките на Евростат; и

▼ M1

д) достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като например обслужване на едно гише за потребителите и консултиране в енергийната област относно подходящо саниране с цел подобряване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране.

4. Комисията събира и разпространява, поне до публичните органи, най-добри практики за успешни публични и частни схеми за финансиране относно саниране с цел подобряване на енергийната ефективност, както и информация относно схеми за обединяването на малки проекти за саниране с цел подобряване на енергийната ефективност. Комисията набелязва и разпространява най-добри практики относно финансовите стимули за саниране от гледна точка на потребителите, като се отчитат различията между държавите членки по отношение на разходната ефективност.

5. За да подпомогне разработването на дългосрочната си стратегия за саниране, всяка държава членка провежда обществена консултация относно дългосрочната си стратегия за саниране преди предаването ѝ на Комисията. Всяка държава членка прилага обобщение на резултатите от обществената консултация към своята дългосрочна стратегия за саниране.

Всяка държава членка определя реда за провеждане на приобщаващи консултации по време на изпълнението на дългосрочната си стратегия за саниране.

6. Всяка държава членка прилага подробностите относно изпълнението на най-актуалната си дългосрочна стратегия за саниране към дългосрочната си стратегия за саниране, включително планираните политики и действия.

7. Всяка държава членка може да използва дългосрочната си стратегия за саниране за да обърне надлежно внимание на пожарната безопасност и на рисковете, свързани с интензивна сеизмична активност, засягащи санирането с цел подобряване на енергийната ефективност, както и жизнения цикъл на сградите.

▼ M2

8. Дългосрочната стратегия за саниране на всяка държава членка се предоставя на Комисията като част от окончателния интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на държавата членка, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 от посочения регламент първата дългосрочна стратегия за саниране по параграф 1 от настоящия член се предоставя на Комисията до 10 март 2020 г.

▼ B*Член 3***Приемане на методика за изчисляване на енергийните характеристики на сградите**

Държавите-членки прилагат методика за изчисляване на енергийните характеристики на сградите в съответствие с общата рамка, изложена в приложение I.

Тази методика се приема на национално или регионално равнище.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).



Член 4

Определяне на минимални изисквания за енергийните характеристики

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят определянето на минимални изисквания за енергийните характеристики на сгради или на обособени части от сгради с оглед на постигане на равнищата на оптимални разходи. Енергийните характеристики се изчисляват в съответствие с методиката, посочена в член 3. Равнищата на оптимални разходи се изчисляват в съответствие със сравнителната методологична рамка, посочена в член 5, след нейното въвеждане.

С оглед постигане на равнищата на оптимални разходи държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят определяне на минимални изисквания за енергийните характеристики на сградни компоненти, които представляват част от ограждащите елементи на дадена сграда и които, когато бъдат подменени или модернизирани, оказват съществено въздействие върху енергийните характеристики на тези елементи.

При определяне на изискванията държавите-членки могат да направят разграничение между нови и съществуващи сгради, както и между различните категории сгради.

Изискванията следва да отчитат общите параметри на вътрешния въздух с цел избягване на евентуални отрицателни последици, като недостатъчна вентилация, както и местните условия, проектното предназначение на сградата и нейната възраст.

От държавите-членки не се изисква да определят минимални изисквания за енергийните характеристики, които няма да бъдат ефективни от гледна точка на разходите в рамките на прогнозирания икономически жизнен цикъл.

Минималните изисквания за енергийните характеристики подлежат на преглед на редовни интервали, които не може да надвишават пет години, и ако е необходимо, се актуализират с цел отразяване на техническия прогрес в сградния сектор.

2. Държавите-членки могат да решат да не определят или да не прилагат изискванията, посочени в параграф 1, за следните категории сгради:

- а) сгради, официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, доколкото изпълнението на някои минимални изисквания за енергийните характеристики би довело до неприемлива промяна на техния характер или външен вид;
- б) сгради, използвани за храмове и за религиозни дейности;
- в) временни постройки със срок на използване от две или по-малко години, промишлени обекти, цехове и нежилищни селскостопански сгради с ниско потребление на енергия, нежилищни селскостопански сгради, използвани в отрасъл, който е обхванат от национално отраслово споразумение относно енергийните характеристики;
- г) жилищни сгради, които се използват или са предназначени да се използват по-малко от четири месеца в годината или, като алтернатива, през ограничен период от време в годината и с очаквано потребление на енергия, по-малко от 25 % от очакваното при целогодишно използване;
- д) обособени сгради с полезна разгъната застроена площ, по-малка от 50 m².



Член 5

Изчисляване на равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания за енергийните характеристики

1. До 30 юни 2011 г. Комисията установява посредством делегирани актове съгласно членове 23, 24 и 25 сравнителна методологична рамка за изчисляване на равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания за енергийните характеристики на сгради и сградни компоненти.

Сравнителната методологична рамка се установява в съответствие с приложение III и в нея се прави разграничение между нови и съществуващи сгради, както и между различните категории сгради.

2. Държавите-членки изчисляват равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания за енергийните характеристики, като използват установената в съответствие с параграф 1 сравнителна методологична рамка, както и съответните параметри, като климатични условия и практически достъп до енергийната инфраструктура, и сравняват резултатите от това изчисление с действащите минимални изисквания за енергийните характеристики.

Държавите-членки докладват на Комисията всички входящи данни и допускания, използвани за тези изчисления, и резултатите от тях. Докладът може да бъде включен в плановете за действие в областта на енергийната ефективност, посочени в член 14, параграф 2 от Директива 2006/32/ЕО. Държавите-членки представят тези доклади на Комисията на редовни интервали, които са не по-дълги от пет години. Първият доклад се представя до 30 юни 2012 г.

3. Ако от резултата от проведеното в съответствие с параграф 2 сравнение следва, че действащите минимални изисквания за енергийните характеристики са значително по-малко задоволителни от гледна точка на енергийната ефективност от оптималните по отношение на разходите минимални изисквания за енергийните характеристики, съответните държави-членки писмено обосновават тази разлика пред Комисията в рамките на доклада, посочен в параграф 2, който се придружава, доколкото разликата не може да бъде обоснована, от план, очертаващ подходящите мерки за значително намаляване на разликата до следващия преглед на изискванията за енергийни характеристики, посочен в член 4, параграф 1.

4. Комисията публикува доклад за постигнатия от държавите-членки напредък за достигане на равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания за енергийните характеристики.



Член 6

Нови сгради

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че новите сгради отговарят на минималните изисквания за енергийните характеристики, установени в съответствие с член 4.

2. При нови сгради държавите членки гарантират, че техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативните високоэффективни инсталации, ако такива са налични, е взета под внимание преди започване на строежа.



Член 7

Съществуващи сгради

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че когато се извършва основен ремонт на сгради, енергийните характеристики на съответната сграда или на ремонтираната част от

▼ В

нея се подобряват, така че да съответстват на минималните изисквания за енергийните характеристики, определени съгласно член 4, доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо.

Тези изисквания се прилагат по отношение на цялата ремонтирана сграда или обособена част от сграда. В допълнение или като алтернативна възможност изискванията могат да се прилагат и по отношение на ремонтираните сградни компоненти.

Освен това държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при подмяна или модернизация на сграден компонент, който съставлява част от външните ограждащи елементи и оказва съществено въздействие върху енергийните характеристики на тези елементи, енергийните характеристики на този компонент отговарят на минималните изисквания за такива характеристики, доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо.

Държавите-членки определят минималните изисквания за енергийните характеристики в съответствие с член 4.

▼ М1

По отношение на сградите, по които се извършва основен ремонт, държавите членки насърчават алтернативните високоефективни инсталации, доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо, и обръщат надлежно внимание на здравословния вътрешен микроклимат, противопожарната безопасност и рисковете, свързани с интензивна сеизмична активност.

*Член 8***Технически сградни инсталации, електромобилност и показател за подготвеност за интелигентно управление**

1. С оглед на оптимизирането на потреблението на енергия на техническите сградни инсталации държавите членки определят изисквания относно инсталациите по отношение на енергийните характеристики като цяло, правилното монтиране и подходящите оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации, които са монтирани в съществуващите сгради. Държавите членки могат да прилагат тези изисквания относно инсталациите и по отношение на нови сгради.

Определят се изисквания за нови технически сградни инсталации, за подмяна и модернизация на такива, като тези изисквания се прилагат, доколкото това е технически, икономически и функционално осъществимо.

Държавите членки изискват новите сгради, ако това е технически и икономически осъществимо, да бъдат оборудвани с устройства за саморегулиране за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата. В съществуващи сгради монтирането на тези устройства за саморегулиране се изисква, когато се подменят топлогенераторите, ако това е технически и икономически осъществимо.

2. Що се отнася до новите нежилищни сгради и нежилищните сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет паркоместа, държавите членки гарантират инсталирането на най-малко една зарядна точка по смисъла на Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и на тръбопроводна инфраструктура, а именно тръби за електрическите кабели, на най-малко едно на всеки пет места за паркиране, за да се даде възможност за инсталиране на по-късен етап на зарядни точки за електрически превозни средства, когато:

⁽¹⁾ Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива (ОВ L 307, 28.10.2014 г., стр. 1).

▼ M1

- а) паркингът се намира в сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инсталация на сградата; или
- б) паркингът се намира в непосредствена физическа близост до сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инфраструктура на паркинга.

Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета до 1 януари 2023 г. относно възможността политиката на Съюза в областта на сградния фонд да допринесе за насърчване на електрическата мобилност и предлага мерки в тази насока.

3. До 1 януари 2025 г. държавите членки определят изискванията за инсталирането на минимален брой зарядни точки за всички нежилищни сгради с повече от двадесет паркоместа.

4. Държавите членки могат да решат да не определят или да не прилагат изискванията, посочени в параграфи 2 и 3, за сградите, притежавани и ползвани от малки и средни предприятия съгласно определенията в дял I от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.

5. Що се отнася до новите жилищни сгради и жилищните сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет паркоместа, държавите членки гарантират инсталирането на тръбопроводна инфраструктура, а именно тръби за електрически кабели на всяко място за паркиране, за да се даде възможност за инсталиране на по-късен етап на зарядни точки за електрически превозни средства, когато:

- а) паркингът се намира в сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инсталация на сградата; или
- б) паркингът се намира в непосредствена физическа близост до сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инфраструктура на паркинга.

6. Държавите членки могат да решат да не прилагат параграфи 2, 3 и 5 за конкретни категории сгради, когато:

- а) във връзка с параграфи 2 и 5 заявленията за разрешение за строеж или еквивалентни на тях заявления са били подадени до 10 март 2021 г.;
- б) необходимата тръбопроводна инфраструктура би се основавала на изолирани микросистеми или сградите са разположени в най-отдалечени региони по смисъла на член 349 от ДФЕС., ако това би довело до съществени проблеми за функционирането на местната енергийна система и би застрашило стабилността на местната мрежа;
- в) разходите за инсталации за презареждане и тръбопроводни инсталации надвишават 7 % от общите разходи на основния ремонт на сградата;

⁽¹⁾ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

▼ **M1**

г) дадена обществена сграда вече попада в обхвата на съпоставими изисквания по силата на транспонирането на Директива 2014/94/ЕС.

7. Държавите членки предвиждат мерки за опростяване на внедряването на зарядни точки в нови и съществуващи жилищни и нежилищни сгради и за премахване на евентуални регулаторни бариери, включително свързани с процедурите за разрешаване и одобряване, без да се засягат законите за собствеността и наемните правоотношения на държавите членки.

8. Държавите членки вземат предвид необходимостта от съгласувани политики за сградния фонд, за мека и екологосъобразна мобилност и за градско планиране.

9. Държавите членки гарантират, че когато се монтира, подменя или модернизира дадена техническа сградна инсталация, се извършва оценка на цялостните енергийни характеристики на изменената част или по целесъобразност — на цялата изменена система. Резултатите биват документирани и предавани на собственика на сградата, така че да бъдат винаги на разположение и да могат да се използват за проверка за установяване на съответствието спрямо минималните изисквания, определени съгласно параграф 1 от настоящия член, и за издаването на сертификати за енергийни характеристики. Без да се засяга член 12, държавите членки решават дали да изискат издаването на нов сертификат за енергийни характеристики.

10. До 31 декември 2019 г. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 23 за допълване на настоящата директива чрез създаване на незадължителна обща схема на Съюза за определяне на подготвеността на сградите за интелигентно управление. Определенето се основава на оценка на способностите на сграда или обособена част от сграда да адаптира своето функциониране към потребностите на обитателя и на енергийната мрежа и да подобрява своята енергийна ефективност и цялостни характеристики.

В съответствие с приложение Ia незадължителната обща схема на Съюза за определяне на подготвеността на сградите за интелигентно управление:

а) установява определение за показателя за подготвеност за интелигентно управление; и

б) установява методика за изчисляването му.

11. До 31 декември 2019 г. и след като проведе консултации с имащите отношение заинтересовани страни, Комисията приема акт за изпълнение, в който се посочват подробно техническите условия за ефективното прилагане на схемата, посочена в параграф 10 от настоящия член, включително график за необвързващ изпитателен период на национално равнище, и за поясняване на допълващата връзка на схемата със сертификатите за енергийни характеристики, посочени в член 11.

Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 26, параграф 3.

▼ **B***Член 9***Сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия**

1. Държавите-членки гарантират, че:

а) до 31 декември 2020 г. всички нови сгради са с близко до нулево нетно потребление на енергия; и

▼B

- б) след 31 декември 2018 г. заетите или притежавани от публични органи нови сгради са с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Държавите-членки изготвят национални планове за увеличаване на броя на сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия. Тези национални планове могат да включват цели, които се различават в зависимост от категорията на съответната сграда.

2. В допълнение, по подобие на водещия пример на публичния сектор, държавите-членки разработват политики и приемат мерки, като например поставяне на конкретни цели с оглед насърчаването на трансформирането на сгради, които се ремонтират, в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, и да информират Комисията за това в националните си планове, посочени в параграф 1.

3. Националните планове съдържат *inter alia* следните елементи:

а) подробно описание на прилагането на практика на определеното на държавите-членки за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, в което се отразяват техните национални, регионални или местни условия и се включва цифров показател за потреблението на първична енергия, изразено в kWh/m² на година. Показателите, които се използват за определянето на потреблението на първична енергия, могат да се основават на национални или регионални средногодишни стойности и да отчитат съответните европейски стандарти;

б) междинни цели за подобряване на енергийните характеристики на нови сгради до 2015 г. като подготовка на изпълнението на параграф 1;

в) информация относно политиките и финансовите или други мерки, приети в контекста на параграфи 1 и 2, за насърчаване използването на сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, включително подробни данни за националните изисквания и мерки относно използването на енергия от възобновяеми източници в нови и съществуващи сгради, по които се извършва основен ремонт, съгласно член 13, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО и членове 6 и 7 от настоящата директива.

4. Комисията оценява националните планове, посочени в параграф 1, особено адекватността на мерките, предвидени от държавите-членки във връзка с целите на настоящата директива. Като надлежно взема предвид принципа на субсидиарност, Комисията може да поиска допълнителна конкретна информация относно посочените в параграфи 1, 2 и 3 изисквания. В такъв случай съответната държава-членка представя поисканата информация или предлага изменения в срок девет месеца от искането от Комисията. След като направи оценка, Комисията може да приеме препоръка.

5. До 31 декември 2012 г. и на всеки три години след това Комисията публикува доклад за постигнатия от държавите-членки напредък по отношение на увеличаването на броя на сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия. Въз основа на този доклад Комисията разработва план за действие и, ако е необходимо, предлага мерки за увеличаване на броя на тези сгради и насърчава най-добрите практики по отношение на ефективната от гледна точка на разходите трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

▼B

6. Държавите-членки могат да решат да не прилагат посочените в параграф 1, букви а) и б) изисквания в конкретни и оправдани случаи, когато анализът на разходите и ползите за икономическия жизнен цикъл на съответната сграда дава отрицателен резултат. Държавите-членки информират Комисията относно принципите на съответните законови режими.

*Член 10***Финансови стимули и пазарни пречки**

1. Предвид значението на осигуряването на подходящи инструменти за финансиране и други инструменти, които да способстват за подобряването на енергийните характеристики на сградите и за прехода към сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, държавите-членки предприемат подходящи действия за проучване на най-подходящите в тази връзка инструменти в светлината на националните особености.

2. До 30 юни 2011 г. държавите-членки изготвят списък на съществуващите и, ако е подходящо, на предложените мерки и инструменти, включително такива от финансов характер, различни от изискваните съгласно настоящата директива, които също спомагат за постигането на целите на настоящата директива.

Държавите-членки актуализират този списък на всеки три години. Държавите-членки съобщават тези списъци на Комисията, като могат да направят това чрез включването им в плановете за действие в областта на енергийната ефективност, посочени в член 14, параграф 2 от Директива 2006/32/ЕО.

3. Комисията проучва ефективността на включените в списъците съществуващи и предложени мерки, посочени в параграф 2, както и на приложимите инструменти на Съюза от гледна точка на значението им за изпълнението на настоящата директива. Въз основа на резултатите от това проучване и като взема надлежно предвид принципа на субсидиарност, Комисията може да предостави съвети или препоръки по конкретните национални схеми, координацията със Съюза и международните финансови институции. Комисията може да включи резултатите от проучването и евентуални съвети или препоръки в доклада си относно националните планове за енергийна ефективност, посочен в член 14, параграф 5 от Директива 2006/32/ЕО.

4. Когато е целесъобразно, Комисията предоставя на държавите-членки помощ за утвърждаването на национални или регионални програми за финансово подпомагане, целящи увеличаване на енергийната ефективност на сградите, особено на съществуващите, като подкрепя обмена на най-добри практики между отговорните национални или регионални власти или органи.

5. За да подобри финансирането, целящо да спомогне за изпълнението на настоящата директива, и като взема надлежно предвид принципа на субсидиарност, Комисията, за предпочитане не по-късно от 2011 г., представя анализ, по-специално на:

- а) ефективността, целесъобразността на равнището и действително използваната сума в рамките на структурните фондове и рамковите програми, използвани за увеличаването на енергийната ефективност на сградите, по-специално в жилищното строителство;
- б) ефективността на използването на средствата от ЕИБ и други публични финансови институции;

▼B

в) координацията на финансирането на равнището на Съюза и на национално равнище и другите форми на подпомагане, които могат да насърчат инвестициите в областта на енергийната ефективност, и доколко тези средства са подходящи за постигане на целите на Съюза.

Въз основа на този анализ и в съответствие с многогодишната финансова рамка Комисията може впоследствие да представи на Европейския парламент и на Съвета предложения относно инструментите на Съюза, ако счете това за целесъобразно.

▼M1

6. Държавите членки обвързват своите финансови мерки за подобряване на енергийната ефективност при саниране на сградите с целевите или постигнатите енергоспестявания, определени от един или няколко от следните критерии:

- а) енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при санирането; в този случай оборудването или материалите, използвани при санирането, трябва да се инсталират от монтажник със съответното ниво на сертификация или квалификация;
- б) стандартни стойности за изчисляване на енергоспестяванията в сградите;
- в) подобренията, постигнати в резултат на това саниране, чрез сравняване на сертификатите за енергийни характеристики, издадени преди и след санирането;
- г) резултатите от енергиен одит;
- д) резултатите от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който указва подобрение на енергийните характеристики.

ба. Базите данни за сертификати за енергийни характеристики позволяват събирането на данни за отчетеното или изчислено потребление на енергия в обхванатите сгради, включително поне в обществените сгради, за които в съответствие с член 12 е издаден сертификат за енергийни характеристики, така както е посочено в член 13.

бб. Най-малко обобщени анонимизирани данни в съответствие с изискванията на Съюза и националните изисквания за защита на данните се предоставят при поискване за статистически или научноизследователски цели, както и на собственика на сградата.

▼B

7. Разпоредбите на настоящата директива не възпрепятстват държавите-членки при осигуряването от тяхна страна на стимули за нови сгради, ремонти или сградни компоненти, които надхвърлят равнищата на оптимални разходи.

*Член 11***Сертификати за енергийни характеристики**

1. Държавите-членки предвиждат необходимите мерки с цел въвеждането на система за сертифициране на енергийните характеристики на сградите. Сертификатът за енергийни характеристики включва енергийните характеристики на сградата и референтни стойности, като например минималните изисквания за енергийните характеристики, за да се даде възможност на собствениците или наемателите на сградата или на обособената част от сградата да сравнят и оценят нейните енергийни характеристики.

▼B

Сертификатът за енергийни характеристики може да включва допълнителна информация, като годишното потребление на енергия за нежилищни сгради и процента на енергията от възобновяеми източници от общото потребление на енергия.

2. Сертификатът за енергийни характеристики включва препоръки за оптимално или задоволително от гледна точка на разходите подобрене на енергийните характеристики на сграда или на обособени части от сграда, освен ако липсва разумна възможност за такова подобрене предвид действащите изисквания за енергийните характеристики.

Съдържащите се в сертификата за енергийни характеристики препоръки обхващат:

а) мерки, предприети във връзка с основен ремонт на ограждащите елементи на сградата или на техническата(ите) сградна(и) инсталация(и); както и

б) мерки за отделни сградни компоненти, които не са свързани с основен ремонт на ограждащите елементи на сградата или на техническата(ите) сградна(и) инсталация(и).

3. Съдържащите се в сертификата за енергийни характеристики препоръки трябва да бъдат технически осъществими за конкретната сграда и могат да съдържат оценка на диапазона на периодите на възвръщаемост или на съотношението разходи—ползи през икономическия жизнен цикъл.

4. В сертификата за енергийни характеристики се посочва къде може собственикът или наемателят да получи по-подробна информация, включително във връзка с ефективността от гледна точка на разходите на направените в сертификата за енергийни характеристики препоръки. Оценката на ефективността от гледна точка на разходите се основава на набор от стандартни условия, като например оценка на спестената енергия и на базисните цени на енергията, както и на предварителна прогноза за разходите. Освен това в него се съдържа информация за стъпките, които да бъдат предприети за изпълнение на препоръките. На собственика или наемателя може да се предостави друга информация по свързани въпроси, като енергийни одити или стимули от финансово или друго естество, както и възможности за финансиране.

5. При спазване на националните правила държавите-членки насърчават публичните органи да отчитат водещата роля, която следва да заемат в областта на енергийните характеристики на сградите, *inter alia*, като изпълняват препоръките, съдържащи се в сертификатите за енергийни характеристики, издадени за притежавани от тях сгради, в рамките на срока на валидност на тези сертификати.

6. Сертифицирането на обособени части от сгради може да се основава на:

а) общо сертифициране на цялата сграда; или

б) оценка на друга представителна обособена част от сграда със същите енергийни характеристики в рамките на същата сграда.

7. Сертифицирането на еднофамилни къщи може да се основава на оценка на друга представителна сграда с подобни конструкция и размер и със сходни реални енергийни характеристики, ако съответствието може да бъде удостоверено от експерта, издаващ сертификата за енергийни характеристики.

▼B

8. Срокът на валидност на сертификата за енергийни характеристики не може да надвишава 10 години.

9. До 2011 г. Комисията приема обща схема на Европейския съюз за доброволно сертифициране за енергийните характеристики на нежилищните сгради, след като е провела консултации със съответните отрасли. Тази мярка се приема в съответствие с процедурата на консултиране, посочена в член 26, параграф 2. Държавите-членки се насърчават да признаят или да прилагат посочената схема или част от нея, като я адаптират спрямо националните си особености.

*Член 12***Издаване на сертификати за енергийни характеристики**

1. Държавите-членки гарантират, че сертификати за енергийни характеристики се издават за:

- a) сгради или обособени части от сгради, които са построени, продадени или отдадени под наем на нов наемател; и
- b) сгради, в които полезната разгъната застроена площ над 500 m² е заета от публичен орган и е често посещавана от граждани. На 9 юли 2015 г. посоченият праг се намалява от 500 m² на 250 m².

Изискването за издаване на сертификат за енергийни характеристики не се прилага, когато за съответната сграда или обособена част от сграда е налице валиден сертификат, издаден в съответствие с Директива 2002/91/ЕО или в съответствие с настоящата директива.

2. При строеж, продажба или отдаване по наем на сграда или на обособени части от сграда държавите-членки изискват сертификатът за енергийните характеристики или копие от него да бъде показан на кандидата за наемател или купувач и съответно предоставен на купувача или новия наемател.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, при продажба или отдаване под наем на сграда преди построяването ѝ държавите-членки могат да поискат от продавача да представи оценка на бъдещите енергийни характеристики на сградата; в такъв случай сертификатът за енергийните характеристики се издава не по-късно от завършването на строежа на сградата.

4. Когато:

- сгради, за които е издаден сертификат за енергийните характеристики,
- обособени части от сгради в сгради, за които е издаден сертификат за енергийните характеристики, и
- обособени части от сгради, за които е издаден сертификат за енергийните характеристики,

са обявени за продажба или за отдаване под наем, държавите-членки изискват показателят за енергийните характеристики, посочен в сертификата за енергийни характеристики на сградата или на обособени части от сграда, в зависимост от случая, да бъде отбелязан във всички обяви в търговските медии.

5. Разпоредбите на настоящия член се изпълняват в съответствие с приложимите национални правила относно съсобствеността или общата собственост.

▼B

6. Държавите-членки могат да изключат категориите сгради, посочени в член 4, параграф 2, от прилагането на параграфи 1, 2, 4 и 5 от настоящия член.

7. В съответствие с националните правила се взема решение относно евентуалното значение, ако има такова, на тези сертификати за енергийни характеристики в рамките на съдебни производства.

*Член 13***Излагане на сертификати за енергийни характеристики**

1. Държавите-членки предприемат мерки, за да гарантират, че когато над 500 m² от полезната разгъната застроена площ на сграда, за която е издаден сертификат за енергийните характеристики в съответствие с член 12, параграф 1, са заети от публични органи или са посещавани често от граждани, сертификатът за енергийни характеристики е изложен на видно място, ясно забележимо за посетителите.

На 9 юли 2015 г. посоченият праг се намалява от 500 m² на 250 m².

2. Когато над 500 m² от полезната разгъната застроена площ на сграда, за която е издаден сертификат за енергийните характеристики в съответствие с член 12, параграф 1, се посещават често от граждани, държавите-членки изискват сертификатът за енергийни характеристики да е изложен на видно място, ясно забележимо за посетителите.

3. Разпоредбите на настоящия член не включват задължение за излагане на препоръките, съдържащи се в ►C1 сертификата за енергийни характеристики. ◀

▼M1*Член 14***Инспекция на отоплителни инсталации**

1. Държавите членки определят необходимите мерки за въвеждане на редовни инспекции на достъпните части на отоплителни инсталации или на инсталации за комбинирано отопление и вентилация на помещения, с полезна номинална мощност от над 70 kW, като например топлогенератора, системата за управление и циркулационната(ите) помпа(и), използвани за отоплението на сгради. Инспекцията включва оценка на коефициента на полезно действие и на оразмеряването на топлогенератора, съотнесени към отоплителните нужди на сградата, като по целесъобразност се вземат предвид способностите на отоплителната инсталация или на инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения да оптимизира характеристиките си при типични или нормални условия на експлоатация.

Когато в отоплителната инсталация или в инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения, или в изискванията относно отоплението на сградата не са внесени промени след инспекция, извършена съгласно настоящия параграф, държавите членки могат да изберат да не изискват повторна оценка на оразмеряването на топлогенератора.

2. Техническите сградни инсталации, изрично обхванати с договорен критерий за енергийните характеристики или с договорно споразумение за договорено равнище на подобряване на енергийната ефективност, като например договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или такива, които се експлоатират от

▼ M1

оператор на комунални услуги или мрежов оператор и следователно подлежат на мерки за контрол на ефективността на системно равнище, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1, при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието, произтичащо от прилагането на параграф 1.

3. Като алтернатива на параграф 1 и при условие че цялостното въздействие е равностойно на въздействието, произтичащо от прилагането на параграф 1, държавите членки могат да решат да предприемат мерки, за да гарантират предоставянето на консултации на потребителите по отношение на подмяната на топлогенератори, други промени в отоплителната инсталация или в инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения и алтернативни решения за оценка на коефициента на полезно действие и на подходящото оразмеряване на тези инсталации.

Преди да приложи алтернативните мерки, посочени в първата алинея от настоящия параграф, всяка държава членка представя пред Комисията доклад, с който удостоверява съответствието на въздействието на тези мерки с въздействието на мерките, посочени в параграф 1.

▼ M2

Този доклад се предава на Комисията като част от интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата на държавите членки, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

▼ M1

4. Ако това е технически и икономически осъществимо, държавите членки определят изисквания, за да гарантират, че до 2025 г. жилищните сгради с отоплителни инсталации или с инсталации за комбинирано отопление и вентилация на помещения, с полезна номинална мощност от над 290 kW, са оборудвани със системи за сградна автоматизация и управление.

Системите за сградна автоматизация и управление са в състояние:

- а) постоянно да наблюдават, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на енергопотреблението;
 - б) да извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, да откриват намаляването на ефективността на техническите сградни инсталации и да информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; и
 - в) да позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и да са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.
5. Държавите членки могат да определят изисквания, чрез които да гарантират, че жилищните сгради разполагат със:
- а) функция за постоянно електронно наблюдение, която измерва ефективността на инсталациите и информира собствениците или управителите, когато тя спадне значително и когато възникне необходимост от сервизно обслужване на инсталациите; и
 - б) ефективни функции за контрол, за да се осигури оптимално производство, разпределение, съхранение и потребление на енергия.

6. Сградите, които отговарят на изискванията съгласно параграф 4 или 5, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1.

▼ M1*Член 15***Инспекция на климатични инсталации**

1. Държавите членки определят необходимите мерки с оглед въвеждането на редовни инспекции на достъпните части на климатични инсталации или на комбинирани климатични и вентилационни инсталации с полезна номинална мощност над 70 kW. Инспекциите включват оценка на коефициента на полезно действие и на оразмеряването на климатичната инсталация, съотнесени към нуждите от охлаждане на сградата, като по целесъобразност се вземат предвид способностите на климатичната инсталация или на комбинираната климатична и вентилационна инсталация да оптимизира характеристиките си при типични или нормални условия на експлоатация.

Когато в климатичната инсталация или в комбинираната климатична и вентилационна инсталация, или в изискванията относно охлаждането на сградата не са внесени промени след инспекция, извършена съгласно настоящия параграф, държавите членки могат да изберат да не изискват повторна оценка на оразмеряването на климатичната инсталация.

Държавите членки, които поддържат по-строги изисквания по член 1, параграф 3, се освобождават от задължението да ги съобщават на Комисията.

2. Техническите сградни инсталации, изрично обхванати с договорен критерий за енергийните характеристики или с договорно споразумение за договорено равнище на подобряване на енергийната ефективност, като например договор за енергоспестяване с гарантиран резултат, или такива, които се експлоатират от оператор на комунални услуги или мрежов оператор и следователно подлежат на мерки за контрол на ефективността на системно равнище, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1, при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието от прилагането на параграф 1.

3. Като алтернатива на параграф 1 и при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието от прилагането на параграф 1, държавите членки могат да решат да предприемат мерки, за да гарантират предоставянето на консултации на потребителите по отношение на подмяната на климатични инсталации или на комбинирани климатични и вентилационни инсталации, други промени в климатичните инсталации или комбинираните климатични и вентилационни инсталации и алтернативни решения за оценка на коефициента на полезно действие и на подходящото оразмеряване на тези инсталации.

Преди да приложат алтернативните мерки, посочени в първа алинея от настоящия параграф, всяка държава членка представя пред Комисията доклад, с който удостоверява съответствието на въздействието на тези мерки с въздействието на мерките, посочени в параграф 1.

▼ M2

Този доклад се предава на Комисията като част от интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата на държавите членки, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

▼ M1

4. Ако това е технически и икономически осъществимо, държавите членки определят изисквания, за да гарантират, че до 2025 г. нежилищните сгради с климатични инсталации или с комбинирани климатични и вентилационни инсталации с полезна номинална мощност над 290 kW са оборудвани със системи за сградна автоматизация и управление.

▼ M1

Системите за сградна автоматизация и управление са в състояние:

- а) постоянно да наблюдават, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на енергопотреблението;
 - б) да извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, да откриват намаляването на ефективността на техническите сградни инсталации и да информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; и
 - в) да позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и да са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.
5. Държавите членки могат да определят изисквания, чрез които да гарантират, че жилищните сгради разполагат със:
- а) функция за постоянно електронно наблюдение, която измерва ефективността на инсталациите и информира собствениците или управителите, когато тя спадне значително и когато възникне необходимост от сервизно обслужване на инсталациите, и
 - б) ефективни функции за контрол, за да се осигури оптимално производство, разпределение, съхранение и потребление на енергия.
6. Сградите, които отговарят на изискванията съгласно параграф 4 или 5, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1.

▼ B*Член 16***Доклади за инспекциите на отоплителни и климатични инсталации**

1. Доклад за инспекция се изготвя след всяка инспекция на отоплителна или климатична инсталация. Докладът за инспекцията съдържа резултата от инспекцията, проведена в съответствие с член 14 или член 15, и включва препоръки за ефективно от гледна точка на разходите подобрене на енергийните характеристики на преминалата инспекция инсталация.

Препоръките може да се основат на сравнение между енергийните характеристики на преминалата инспекция инсталация и тези на най-добрата инсталация, която може да бъде създадена, както и на инсталация от подобен вид, за която всички съответни елементи съответстват на параметрите на енергийните характеристики, изисквани от приложимото законодателство.

2. Докладът за инспекцията се предава на собственика или наемателя на сградата.

*Член 17***Независими експерти**

► **C1** Държавите-членки гарантират, че издаването на сертификати за енергийни характеристики на сгради и инспекциите на отоплителните и климатичните инсталации се осъществяват по независим начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти, ◀ които работят като самонаети лица или са наети на работа в публични органи или частни предприятия.

▼B

При акредитирането на експертите се отчита тяхната компетентност.

Държавите-членки предоставят на разположение на обществеността информация относно обучението и акредитацията. Държавите-членки правят необходимото, за да предоставят на разположение на обществеността редовно актуализирани списъци на квалифицирани и/или акредитирани експерти или редовно актуализирани списъци на акредитирани дружества, които предлагат услугите на такива експерти.

*Член 18***Система за независим контрол**

1. Държавите-членки гарантират, че в съответствие с приложение II са въведени системи за независим контрол върху сертификатите за енергийни характеристики и докладите за инспекциите на отоплителните и климатичните инсталации. Държавите-членки могат да въведат отделни системи за контрол върху сертификатите за енергийни характеристики и върху докладите за инспекциите на отоплителните и климатичните инсталации.

2. Държавите-членки могат да делегират изпълнението на задълженията по въвеждането на системата за независим контрол.

Ако държавите-членки решат да направят това, те осигуряват въвеждането на системите за независим контрол в съответствие с приложение II.

3. Държавите-членки изискват сертификатите за енергийни характеристики и докладите за инспекциите, посочени в параграф 1, да бъдат предоставяни на компетентните власти или органи при поискване.

▼M1*Член 19***Преглед**

Комисията, подпомагана от комитета, създаден съгласно член 26, прави преглед на настоящата директива не по-късно от 1 януари 2026 г., като взема предвид придобития опит и постигнатия напредък по време на нейното прилагане и, ако е необходимо, прави предложения.

Като част от този преглед Комисията разглежда начините, по които държавите членки биха могли да приложат интегрирани подходи на равнище окръг или квартал в политиката на Съюза в областта на сградния фонд и енергийната ефективност, като осигуряват спазването на минималните изисквания за енергийните характеристики на всяка сграда, например чрез общи схеми за саниране, които се прилагат за редица сгради в свързан пространствен контекст, а не за отделни сгради.

Комисията изготвя оценка по-специално на необходимостта от по-нататъшно подобряване на сертификатите за енергийните характеристики в съответствие с член 11.

*Член 19a***Проучване на осъществимостта**

Преди 2020 г. Комисията провежда проучване за осъществимост, разясняващо възможностите и графика за въвеждане на инспекции на обособените вентилационни инсталации и незадължителен

▼ M1

паспорт за санирането на сградите, в допълнение към сертификатите за енергийна ефективност, за да се осигури дългосрочна и поетапна пътна карта за саниране на определена сграда, основана на критерии за качество, след извършване на енергиен одит, и излагаща съответни мерки и дейности по саниране, които биха могли да подобрят енергийните характеристики.

▼ B*Член 20***Информация**

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за информирание на собствениците или наемателите на сгради или на обособени части от сгради относно различните методи и практики, които служат за подобряване на енергийните характеристики.

▼ M1

2. По-специално, държавите членки предоставят информация на собствениците или наемателите на сгради относно сертификатите за енергийни характеристики, тяхната цел, икономически изгодни мерки и, по целесъобразност, финансови инструменти, за подобряване на енергийните характеристики на сградата и за подмяна на котлите, използващи изкопаеми горива, с по-устойчиви алтернативи. Държавите членки осигуряват тази информация посредством достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации като съвети относно санирането и обслужване на едно гише.

▼ B

По искане на държавите-членки Комисията ги подпомага при провеждане на информационните кампании за целите на параграф 1 и на първа алинея от настоящия параграф, които могат да бъдат предмет на програми на Общността.

3. Държавите-членки гарантират предоставянето на подходящи насоки и обучение на отговорните за изпълнението на настоящата директива лица. В подобни насоки и обучение се разглежда въпросът за значението на подобряването на енергийните характеристики; те позволяват проучване на оптималното съчетание на подобренията на енергийната ефективност, използването на енергия от възобновяеми източници и използването на централно отопление и охлаждане при планирането, проектирането, строежа и ремонтването на промишлени или жилищни райони.

4. Комисията се приканва непрекъснато да подобрява услугите по осигуряването на информация, по-конкретно уебсайта, който е създаден, за да служи за европейски портал по въпросите на енергийната ефективност на сградите, насочен към гражданите, професионално заетите в областта и към публичните органи, за да подпомага усилията на държавите-членки за осигуряване на информация и повишаване на осведомеността. Информацията на този уебсайт може да включва препратки към съответното законодателство на Европейския съюз, както и към националното, регионалното и местното законодателство, препратки към уебсайтовете в рамките на портала EUROPA, които съдържат националните планове за действие в областта на енергийната ефективност, препратки към наличните финансови инструменти, както и примери за най-добри практики на национално, регионално и местно равнище. В контекста на Европейския фонд за регионално развитие Комисията следва да продължава да предоставя услуги по осигуряването на информация и да ги подобрява с цел да улесни използването на наличните финансови средства чрез предоставяне на помощ и информация на заинтересованите страни, включително националните, регионалните и местните органи, относно възможностите за финансиране, като отчита последните промени в регулаторната рамка.

▼B*Член 21***Консултации**

За да улеснят ефективното изпълнение на директивата, държавите-членки се консултират с участващите заинтересовани страни, включително местните и регионалните органи, в съответствие с приложимото национално законодателство и когато е необходимо. Такива консултации са от особено значение за прилагането на членове 9 и 20.

*Член 22***Адаптиране на приложение I към техническия прогрес**

Комисията адаптира към техническия прогрес точки 3 и 4 от приложение I посредством делегирани актове съгласно членове 23, 24 и 25.

▼M1*Член 23***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, установени в настоящия член.
2. Правомощието да приема делегираните актове, посочено в членове 5, 8 и 22, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 9 юли 2018 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 5, 8 и 22, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт, Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 5, 8 или 22, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да бъде удължен с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

▼ M1*Член 26***Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

▼ B*Член 27***Санкции**

Държавите-членки установяват система от санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на прилагането на тези санкции. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. Държавите-членки съобщават тези разпоредби на Комисията най-късно до 9 януари 2013 г. и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, което ги засяга.

*Член 28***Транспониране**

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до 9 юли 2012 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с членове 2—18, 20 и 27.

Що се отнася до членове 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 и 27, тези разпоредби започват да се прилагат най-късно от 9 януари 2013 г.

Що се отнася до членове 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 и 16, тези разпоредби започват да се прилагат за сгради, заети от публични органи, най-късно от 9 януари 2013 г., а за други сгради — най-късно от 9 юли 2013 г.

Те могат да отложат до 31 декември 2015 г. прилагането на член 12, параграфи 1 и 2 по отношение на отделни обособени части от сгради, които са отдадени под наем. Това обаче не води до издаване на по-малко сертификати, отколкото би било необходимо при прилагане на Директива 2002/91/ЕО в съответните държави-членки.

Когато държавите-членки приемат мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така пояснение, че позоваванията в съществуващите закони, подзаконови и административни разпоредби на Директива 2002/91/ЕО, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и начинът на формулиране на това пояснение се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

▼B*Член 29***Отмяна**

Директива 2002/91/ЕО, изменена с посочения в приложение IV, част А регламент, се отменя, считано от 1 февруари 2012 г., без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право и за прилагане на директивата, посочени в приложение IV, част Б.

Позоваванията на Директива 2002/91/ЕО се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение V.

*Член 30***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 31***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼ B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Обща рамка за изчисляване на енергийните характеристики на сградите

(посочена в член 3)

▼ M1

1. Енергийните характеристики на дадена сграда се определят въз основа на изчислено или действително енергопотребление и отразяват типичното потребление на енергия за отопление, охлаждане, битова топла вода, вентилация, вградено осветление, както и други технически сградни инсталации.

Енергийните характеристики на дадена сграда се изразяват чрез цифров показател за потреблението на първична енергия в kWh/(m².година) за целите на издаването на сертификати за енергийни характеристики, както и за целите на проверката на спазването на минималните изисквания за енергийни характеристики. Методиката, използвана за определянето на енергийните характеристики на дадена сграда, е прозрачна и отворена за иновации.

Държавите членки описват своята национална изчислителна методика съгласно националните приложения на общите стандарти, а именно ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 и 52018-1, разработени в съответствие с мандат M/480, възложен на Европейския комитет по стандартизация (CEN). Настоящата разпоредба не представлява правна кодификация на тези стандарти.

2. Енергийните нужди за отопление, охлаждане, битова топла вода, вентилация, осветление и други технически сградни инсталации се изчисляват така, че да се оптимизират нивата по отношение на здравето, качеството на вътрешния въздух и комфорта, определени от държавите членки на национално или регионално равнище.

Изчисляването на първичната енергия се основава на показателите за първична енергия или тегловните коефициенти за съответните енергийни носители, които от своя страна могат да се основават на националните, регионалните или местните годишни, а евентуално и сезонни или месечни, претеглени средни стойности или на по-конкретна информация, предоставяна за отделната топлофикационна или охлаждаща система.

Показателите за първична енергия или тегловните коефициенти се определят от държавите членки. При прилагането на тези показатели и фактори към изчисляването на енергийните характеристики държавите членки гарантират, че се цели постигането на оптимални енергийни характеристики на външните ограждащи елементи на сградата.

При изчисляването на показателите за първична енергия за целите на изчисляването на енергийните характеристики на сградите държавите членки могат да вземат предвид възобновяемите енергийни източници, доставяни чрез енергийния носител, и възобновяемите енергийни източници, генерирани и използвани на място, при условие че го правят на недискриминационна основа.

- 2a. За изразяването на енергийните характеристики на дадена сграда държавите членки могат да определят допълнителни цифрови показатели за общото енергопотребление, потреблението на първична енергия от невъзобновяеми и възобновяеми източници, както и за емисиите на парникови газове, генерирани в килограми като еквивалент на CO₂ /(m².г.).

▼ B

3. Методиката се определя, като се вземат предвид най-малко следните аспекти:
 - a) следните действителни топлинни характеристики на сградата (включително нейните вътрешни конструктивни елементи):
 - i) топлинен капацитет;
 - ii) изолация;
 - iii) пасивно отопление;
 - iv) охлаждащи компоненти; и
 - v) топлинни мостове;

▼ B

- б) отоплителната инсталация и инсталацията за гореща вода, включително изолационните им характеристики;
- в) климатичните инсталации;
- г) естествената и принудителна вентилация, което може да включва уплътняването срещу проникване на външен въздух;
- д) вградена осветителна инсталация (основно в нежилищния сектор);
- е) конструкцията, разположението и изложението на сградата, в това число външните климатични условия;
- ж) пасивните слънчеви инсталации и слънчевата защита;
- з) вътрешните климатични условия, включително проектните параметри на вътрешния въздух;
- и) вътрешните енергийни товари.

▼ M1

4. Взема се предвид положителното влияние на следните аспекти:

▼ B

- а) местните условия за слънчево изложение, активните слънчеви инсталации и другите отоплителни и електрически инсталации, използващи енергия от възобновяеми източници;
 - б) електрическата енергия, произведена чрез комбинирано производство;
 - в) колективните или централните отоплителни и охладителни инсталации;
 - г) естественото осветление.
5. За целите на изчисленията сградите следва да се класифицират правилно в следните категории:
- а) еднофамилни къщи от различен тип;
 - б) жилищни блокове;
 - в) офиси;
 - г) образователни сгради;
 - д) болници;
 - е) хотели и ресторанти;
 - ж) спортни съоръжения;
 - з) сгради, в които се осъществява търговия на едро и дребно;
 - и) други видове сгради, потребители на енергия.



ПРИЛОЖЕНИЕ IA

ОБЩА РАМКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДГОТВЕНОСТТА НА СГРАДИТЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНО УПРАВЛЕНИЕ

1. Комисията определя показател на подготвеността на сградите за интелигентно управление и методика, с която да се изчислява, за оценяване на способностите на сграда или обособена част от сграда да адаптира своето функциониране към потребностите на обитателя и на енергийната мрежа и да подобрява своята енергийна ефективност и цялостни характеристики.

Показателят на подготвеността на сградите за интелигентно управление включва характеристики за увеличено енергоспестяване, сравнителен анализ и елементи на гъвкавост, усъвършенствани функции и способности, произтичащи от наличието на по-тясно свързани помежду си и интелигентни устройства.

Методиката взема предвид характеристики като интелигентните измервателни уреди, системите за сградна автоматизация и управление, устройствата за саморегулиране на температурата на вътрешния въздух, вградените домакински уреди, зарядните точки за електрически превозни средства, съхранението на енергия и подробните функции, както и оперативната съвместимост на тези характеристики, а така също и ползите за вътрешния микроклимат, енергийната ефективност, равнищата на енергийните характеристики и осигурената гъвкавост.

2. Методиката се основава на три основни функции, свързани със сградата и нейните технически сградни инсталации:

- а) способността ефикасно да се поддържат равнището на енергийните характеристики и функционирането на сградата чрез адаптиране на потреблението на енергия, например като се използва енергия от възобновяеми източници;
- б) способността сградата да адаптира режима си на работа в отговор на нуждите на обитателя, като се отдава дължимото внимание на наличието на лесни за ползване устройства и се поддържа здравословен вътрешен микроклимат и докладване на потреблението на енергия; и
- в) гъвкавостта на общото потребление на електрическа енергия на една сграда, включително нейната способност да позволява участието активно или пасивно, както и косвено или пряко в оптимизацията на потреблението, по отношение на енергийната мрежа, например чрез гъвкавост и способности за преразпределяне на натоварването.

3. Методиката може освен това да вземе под внимание:

- а) оперативната съвместимост между системите (интелигентни измервателни уреди, системи за сградна автоматизация и управление, вградени домакински уреди, устройства за саморегулиране на температурата на вътрешния въздух, датчици за качеството на вътрешния въздух и вентилационни устройства); и
- б) положителното влияние на съществуващите комуникационни мрежи, по-конкретно съществуването на физическа инфраструктура в сградата, подготвена за разгръщане на високоскоростен достъп, например доброволния етикет „пригоден за широколентов достъп“, както и съществуването на точка за достъп за многофамилни сгради, в съответствие с член 8 от Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.

4. Методиката не оказва отрицателно въздействие върху съществуващите национални схеми за сертифициране на енергийните характеристики и се основава на имащите отношение инициативи на национално равнище, като в същото време се отчитат принципите на активно участие на обитателя, на защита на данните, на неприкосновеност на личния живот и на сигурност, в съответствие с имащото отношение законодателство на Съюза в областта на защитата на данните и неприкосновеността на личния живот, както и най-добрите налични техники за сигурност в киберпространството.

⁽¹⁾ Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи (ОВ L 155, 23.5.2014 г., стр. 1).

▼ M1

5. Методиката определя най-подходящия формат на параметрите на показателя на подготвеността на сградите за интелигентно управление и е проста, прозрачна и лесно разбираема за потребителите, собствениците, инвеститорите и пазарните участници в оптимизацията на потреблението.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ II***Системи за независим контрол на сертификатите за енергийни характеристики и докладите за инспекциите**

1. ► **M1** Компетентните власти или органите, на които компетентните власти са възложили задължението за въвеждане на системата за независим контрол, изготвят извадка на случаен принцип от всички издадени сертификати за енергийни характеристики през съответната година и ги подлагат на проверка. Извадката е с достатъчен размер, за да гарантира статистически значими резултати по отношение на съответствието. ◀

Проверката се основава на посочените по-долу възможности или на равностойни мерки:

- а) проверка за валидността на входящите данни за сградата, използвани за издаване на сертификата за енергийни характеристики, както и на посочените в сертификата резултати;
 - б) проверка на вписаните в сертификата за енергийни характеристики входящи данни и на резултатите, включително и на направените препоръки;
 - в) пълна проверка на входящите данни за сградата, използвани за издаване на сертификата за енергийни характеристики, пълна проверка на съдържащите се в сертификата резултати, включително и на направените препоръки, и посещения на място в сградата, ако е възможно, с цел да се провери съответствието между посочените в сертификата за енергийни характеристики данни и сертифицираната сграда.
2. Компетентните власти или органите, на които компетентните власти са възложили задължението за въвеждане на системата за независим контрол, изготвят извадка на случаен принцип, включваща поне статистически значим процент от всички доклади за инспекции, изготвени през съответната година, и ги подлагат на проверка.

▼M1

3. Когато се добавя информация към дадена база данни, националните органи имат възможност да установяват лицето, въвело добавената информация, с цел наблюдение и проверка.



ПРИЛОЖЕНИЕ III

Сравнителна методологична рамка за определяне на равнищата на оптимални разходи във връзка с изискванията за енергийни характеристики за сгради и сградни компоненти

Сравнителната методологична рамка дава възможност на държавите-членки да определят енергийните характеристики на сградите и сградните компоненти и икономическите аспекти на мерките, свързани с енергийните характеристики, и да ги свържат с оглед на определянето на равнището на оптимални разходи.

Сравнителната методологична рамка се придружава от насоки, които показват как тази рамка да се прилага при изчисляването на равнищата на оптимални разходи.

Сравнителната методологична рамка дава възможност да се вземат предвид начините на използване, външните климатични условия, разходите за инвестиции, категорията на сградата, разходите за поддръжка и експлоатационните разходи (включително разходите за енергия и спестената енергия), приходите от произведена енергия, където е приложимо, и разходите за обезвреждане, където е приложимо. Тя следва да се основава на приложимите европейски стандарти, които имат отношение към настоящата директива.

Комисията също така осигурява:

- насоки, които придружават сравнителната методологична рамка; тези насоки имат за цел да дадат възможност на държавите-членки да предприемат посочените по-долу стъпки,
- информация относно прогнозираните дългосрочни промени в цените на енергията.

За целите на прилагането на сравнителната методологична рамка от държавите-членки на равнище държави-членки се определят общи условия, изразени с параметри.

Сравнителната методологична рамка съдържа изисквания държавите-членки да:

- определят референтни сгради, характерни и представителни с тяхната функционалност и географско положение, включително външните и вътрешните климатични условия. Референтните сгради включват както жилищни, така и нежилищни сгради, както нови, така и съществуващи сгради,
- определят мерки за енергийна ефективност за референтните сгради. Те могат да бъдат мерки за отделни сгради като цяло, за отделни сградни компоненти или за комбинация от сградни компоненти,
- оценят нуждите от крайна и първична енергия за референтните сгради, където се прилагат определените мерки за енергийна ефективност,
- изчисляват разходите (например настоящата нетна стойност) на мерките за енергийна ефективност (посочени във второто тире) по време на очаквания икономически жизнен цикъл, които се прилагат за референтните сгради (посочени в първото тире), чрез прилагане на принципите на сравнителната методологична рамка.

Чрез изчисляването на разходите за мерките за енергийна ефективност по време на очаквания икономически жизнен цикъл държавите-членки оценяват съотношението разходи—ефективност на различните равнища на минималните изисквания на енергийните характеристики. Това ще позволи да се определят равнищата на оптимални разходи за изискванията за енергийните характеристики.

*ПРИЛОЖЕНИЕ IV*

ЧАСТ А

Отменената директива и нейното последващо изменение**(посочени в член 29)**

Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 65)

Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 311, 21.11.2008 г., стр. 1) само точка 9.9 от приложението

ЧАСТ Б

Срокове за транспониране в националното законодателство и за прилагане**(посочени в член 29)**

Директива	Срок за транспониране	Дата на прилагане
2002/91/ЕО	4 януари 2006 г.	4 януари 2009 г. — само по отношение на членове 7, 8 и 9



ПРИЛОЖЕНИЕ V

Таблица на съответствието

Директива 2002/91/ЕО	Настоящата директива
член 1	член 1
член 2, точка 1	член 2, точка 1
—	член 2, точки 2 и 3
член 2, точка 2	член 2, точка 4 и приложение I
—	член 2, точки 5, 6, 7, 8, 9, 10 и 11
член 2, точка 3	член 2, точка 12
член 2, точка 4	член 2, точка 13
—	член 2, точка 14
член 2, точка 5	член 2, точка 15
член 2, точка 6	член 2, точка 16
член 2, точка 7	член 2, точка 17
член 2, точка 8	член 2, точка 18
—	член 2, точка 19
член 3	член 3 и приложение I
член 4, параграф 1	член 4, параграф 1
член 4, параграф 2	—
член 4, параграф 3	член 4, параграф 2
—	член 5
член 5	член 6, параграф 1
—	член 6, параграфи 2 и 3
член 6	член 7
—	членове 8, 9 и 10
член 7, параграф 1, първа алинея	член 11, параграф 8 и член 12, параграф 2
член 7, параграф 1, втора алинея	член 11, параграф 6
член 7, параграф 1, трета алинея	член 12, параграф 6
член 7, параграф 2	член 11, параграфи 1 и 2
—	член 11, параграфи 3, 4, 5, 7 и 9
—	член 12, параграфи 1, 3, 4, 5 и 7
член 7, параграф 3	член 13, параграфи 1 и 3

▼B

Директива 2002/91/ЕО	Настоящата директива
—	член 13, параграф 2
член 8, буква а)	член 14, параграфи 1 и 3
—	член 14, параграф 2
член 8, буква б)	член 14, параграф 4
—	член 14, параграф 5
член 9	член 15, параграф 1
—	член 15, параграфи 2, 3, 4 и 5
—	член 16
член 10	член 17
—	член 18
член 11, уводна част	член 19
член 11, букви а) и б)	—
член 12	член 20, параграф 1 и параграф 2, втора алинея
—	член 20, параграф 2, първа алинея и параграфи 3 и 4
—	член 21
член 13	член 22
—	членове 23, 24 и 25
член 14, параграф 1	член 26, параграф 1
член 14, параграфи 2 и 3	—
—	член 26, параграф 2
—	член 27
член 15, параграф 1	член 28
член 15, параграф 2	—
—	член 29
член 16	член 30
член 17	член 31
приложение	приложение I
—	приложения II—V